

Υπόθεση C-329/21

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

26 Μαΐου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Fővárosi Törvényszék (Ουγγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

18 Μαΐου 2021

Προσφεύγουσα:

DIGI Communications NV

Καθής:

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (Ουγγαρία)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Ένδικη προσφυγή στον τομέα των επικοινωνιών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Το προκαταρκτικό ζήτημα που τίθεται στην κύρια δίκη είναι αν η προσφεύγουσα διαθέτει το προβλεπόμενο στο άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/21/EK δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης με την οποία ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού, παρότι δεν είναι αποδέκτης της απόφασης αυτής. Αντικείμενο της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης είναι να καθοριστεί αν η προσφεύγουσα είναι ανταγωνιστής των αποδεκτών της απόφασης ή επιχείρηση η οποία θίγεται από την απόφαση.

Νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης είναι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

«1)

1.1 Μπορεί να θεωρηθεί ανταγωνιστής των επιχειρήσεων αποδεκτών απόφασης εθνικής ρυθμιστικής αρχής, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο), επιχείρηση εγγεγραμμένη και δραστηριοποιούμενη σε άλλο κράτος μέλος, η οποία δεν παρέχει η ίδια υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην αγορά την οποία αφορά η απόφαση, όταν επιχείρηση η οποία τελεί υπό τον άμεσο έλεγχο της είναι παρούσα στην αγορά αναφοράς ως πάροχος υπηρεσιών και ανταγωνίζεται σε αυτήν τις επιχειρήσεις αποδέκτες της απόφασης;

1.2 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα υπό 1.1, πρέπει να εξεταστεί αν η μητρική εταιρία η οποία επιθυμεί να ασκήσει την προσφυγή συνιστά οικονομική μονάδα με την επιχείρηση που τελεί υπό τον έλεγχό της και είναι παρούσα ως ανταγωνιστής στην αγορά αναφοράς;

2)

2.1 Μπορεί διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού την οποία προκηρύσσει εθνική ρυθμιστική αρχή κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαισίου και του άρθρου 7 της οδηγίας 2002/20/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση), με αντικείμενο τα δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης του 5G τα οποία σχετίζονται με πρόσθετες ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες, να θεωρηθεί διαδικασία που σκοπεύει στην προστασία του ανταγωνισμού; Πρέπει να θεωρηθεί ότι η απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής με την οποία ανακοινώνεται το αποτέλεσμα της εν λόγω διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού σκοπεύει επίσης στην προστασία του ανταγωνισμού υπ' αυτή την έννοια;

2.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο ερώτημα 2.1, θίγεται ο σκοπός προστασίας του ανταγωνισμού τον οποίο υπηρετεί η απόφαση από το γεγονός ότι η εθνική ρυθμιστική αρχή αρνήθηκε, μέσω χωριστής οριστικής απόφασης, την καταχώριση της προσφοράς της επιχείρησης που ασκεί ένδικη προσφυγή, με αποτέλεσμα αυτή να μην μπορεί να μετάσχει στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού και, επομένως, να μην είναι αποδέκτης της απόφασης με την οποία καθορίστηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας;

3)

3.1 Έχει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαισίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την έννοια ότι δικαίωμα

προσφυγής κατά απόφασης εθνικής ρυθμιστικής αρχής παρέχεται μόνον σε επιχείρηση:

- α) της οποίας η θέση στην αγορά θίγεται άμεσα και πραγματικά από την απόφαση ή
- β) η οποία, λόγω της θέσης της στην αγορά, αποδεικνύεται ότι είναι εξαιρετικά πιθανό να θιγεί από την απόφαση ή
- γ) της οποίας η θέση στην αγορά μπορεί να θιγεί άμεσα ή έμμεσα από την απόφαση;

3.2 Αποδεικνύεται ο επηρεασμός της επιχείρησης, όπως εκτίθεται στο ερώτημα 3.1, από το γεγονός ότι η επιχείρηση υπέβαλε προσφορά σε διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, ήτοι επιθυμούσε να μετάσχει σε αυτόν, πλην όμως δεν μετέσχε καθότι δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις, ή μπορεί το δικαστήριο να ζητήσει θεμιτά από την επιχείρηση να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν τον επηρεασμό αυτό;

4) Υπό το πρίσμα των απαντήσεων που θα δοθούν στο πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, έχει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαisiού, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την έννοια ότι συνιστά επιχείρηση πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που θίγεται από την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής με την οποία ανακοινώνεται το αποτέλεσμα διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού για τα δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης του 5G τα οποία σχετίζονται με πρόσθετες ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες, και ότι, επομένως, έχει δικαίωμα προσφυγής, επιχείρηση:

- η οποία δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών στην αγορά αναφοράς, παρότι επιχείρηση που τελεί υπό τον άμεσο έλεγχο της παρέχει υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ίδια αυτή αγορά, και
- της οποίας η αίτηση εγγραφής στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού απορρίφθηκε με τελική και οριστική απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, πριν από την έκδοση της απόφασης με την οποία ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα της επίμαχης διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού, με συνέπεια να αποκλειστεί από την επακόλουθη συμμετοχή στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

- Άρθρο 4, παράγραφος 1, και άρθρο 8 παράγραφος 2, της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο).

- Άρθρο 7 της οδηγίας 2002/20/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση).
- Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Ley I de 2017, sobre la jurisdicción contencioso-administrativa (νόμος I του 2017 περί διοικητικής δικονομίας)

«Άρθρο 17 Τη διαδικασία δύναται να κινήσει

- a) πρόσωπο του οποίου το δικαίωμα ή το έννομο συμφέρον θίγεται άμεσα από την πράξη της διοίκησης».

«Άρθρο 88 [Απόρριψη της προσφυγής]

- 1) Το δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή εάν

[...]

- b) δεν διαπιστώνεται άμεση προσβολή δικαιώματος ή έννομου συμφέροντος του προσφεύγοντος.»

Σχετική νομολογία

- Απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2008, Tele2 Telecommunication (C-426/05, EU:C:2008:103).
- Απόφαση της 24ης Απριλίου 2008, Arcor (C-55/06, ECLI:EU:C:2008:244).
- Απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2015, T-Mobile Austria (C-282/13, EU:C:2015:24).
- Απόφαση της 19ης Μαΐου 2009, Assitur (C-538/07, ECLI:EU:C:2009:317).
- Απόφαση της 17ης Μαΐου 2018, Specializuotas transportas (C-531/16, ECLI:EU:C:2018:324).
- Απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Akzo Nobel και Akzo Nobel Chemicals κατά Επιτροπής (C-516/15 P, ECLI:EU:C:2016:1004).

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Στις 18 Ιουλίου 2019 η Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (Εθνική Αρχή Μέσων και Επικοινωνιών, Ουγγαρία, στο εξής: Αρχή) προκήρυξε διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού για τα δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης του 5G τα οποία σχετίζονται με πρόσθετες ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες (στο εξής: διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού) και δημοσίευσε τα έγγραφα που περιείχαν τους λεπτομερείς κανόνες του διαγωνισμού αυτού (στο εξής: τεύχη του διαγωνισμού).
- 2 Η DIGI Communications NV (στο εξής: προσφεύγουσα) είναι εμπορική εταιρία συμμετοχών καταχωρισμένη στις Κάτω Χώρες, η οποία δεν είναι εγγεγραμμένη στην Ουγγαρία ως πάροχος υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, πλην όμως η Αρχή έκρινε την υποψηφιότητά της τυπικά άκυρη με την αιτιολογία ότι η προσφεύγουσα είχε καταχραστεί το δικαίωμά της συμμετοχής στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, είχε επιδιώξει να καταστρατηγήσει τη διαδικασία με τη συμπεριφορά της και είχε προσπαθήσει να παραπλανήσει την Αρχή. Η Αρχή θεώρησε ότι η προσφεύγουσα είχε υποβάλει υποψηφιότητα αποκλειστικά και μόνον διότι, στην περίπτωση που είχε υποβάλει υποψηφιότητα η DIGI Távközlési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (στο εξής: DIGI Kft.), επιχείρηση ελεγχόμενη από την προσφεύγουσα, εγγεγραμμένη στην Ουγγαρία και παρέχουσα υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στη χώρα αυτή, θα είχε εφαρμοστεί σε αυτήν ο κανόνας αποκλεισμού που προβλέπεται στα τεύχη του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, η Αρχή αρνήθηκε, μέσω οριστικής απόφασης, να εγγράψει την προσφεύγουσα στον μειοδοτικό διαγωνισμό και διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα είχε απολέσει την ιδιότητα μετέχοντος στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού. Η προσφεύγουσα άσκησε ένδικη προσφυγή κατά της απόφασης αυτής, πλην όμως η προσφυγή της απορρίφθηκε σε πρώτο βαθμό από το αιτούν δικαστήριο και, σε δεύτερο βαθμό, αμετάκλητα, από το Κúria (Ανώτατο Δικαστήριο, Ουγγαρία).
- 3 Η προσφεύγουσα άσκησε ένδικη προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της απόφασης της Αρχής με την οποία ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στο πλαίσιο της κύριας δίκης.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 4 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαισίου, δικαιούται να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης με την οποία ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού. Κατά τη γνώμη της, είναι πραγματικός ανταγωνιστής των επιχειρήσεων που απέκτησαν δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, καθότι, αφενός, ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, μαζί με την DIGI

Kft, η οποία είναι παρούσα στην αγορά ως πάροχος υπηρεσιών, και, αφετέρου, θέλησε να μετάσχει στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού ως δυνητικός ανταγωνιστής, όπως δικαιούται δυνάμει της θεμελιώδους αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Εν πάση περιπτώσει, κατά τη γνώμη της προσφεύγουσας, η ιδιότητα του ανταγωνιστή δεν είναι προϋπόθεση για την αναγνώριση της ιδιότητας του θιγόμενου, καθότι αρκεί προς τούτο να θίγεται δυνητικώς η θέση της στην αγορά λόγω της απόφασης της Αρχής. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άμεσο και θεμιτό οικονομικό συμφέρον της θίγεται από το γεγονός ότι η Αρχή εμπόδισε τη συμμετοχή της στον μειοδοτικό διαγωνισμό βάσει παράνομων τευχών διαγωνισμού και στο πλαίσιο παράνομης διαδικασίας. Αρνείται ότι υποχρεούται να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το εν λόγω συμφέρον εθίγη, δεδομένου ότι η καταβολή του τέλους εγγραφής και η υποβολή της προσφοράς της καταδεικνύουν την πραγματική πρόθεσή της να αποκτήσει τις συχνότητες. Κατ' αυτήν, η άρνηση εγγραφής της και το γεγονός ότι δεν είχε την ιδιότητα μετέχοντος στον διαγωνισμό κατέστησαν παντελώς αδύνατη την άσκηση του δικαιώματός της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας. Δεδομένου ότι δεν διαθέτει την ιδιότητα μετέχοντος στον διαγωνισμό θα απολέσει επίσης το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης περάτωσης της διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού, καθότι, κατ' αυτήν, ένδικη προσφυγή κατά των τευχών του διαγωνισμού μπορεί να ασκηθεί μόνον μαζί με την απόφαση με την οποία ανακοινώνεται η περάτωση της διαδικασίας.

- 5 Η Αρχή υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν νομιμοποιείται ενεργητικώς, καθότι απώλεσε την ιδιότητα μετέχοντος στον διαγωνισμό αποκλειόμενη από τη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού και, επομένως, η διοικητική απόφαση και η απόφαση στην κύρια δίκη δεν μπορούν να επηρεάσουν τη νομική κατάστασή της. Υπογραμμίζει ότι η δήλωση της προσφεύγουσας ότι δεν έχει συγκεκριμένη πρόθεση εισόδου στην ουγγρική αγορά της στερεί επίσης την ιδιότητα του ανταγωνιστή. Επιπλέον, από δημόσια έγγραφα προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν είναι καν παρούσα στην αγορά υπηρεσιών του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη. Κατά την άποψη της Αρχής, η θέση της DIGI Kft. στην αγορά δεν μπορεί να αξιολογηθεί συναφώς.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασεως περί παραπομπής

- 6 Δεδομένου ότι η οδηγία-πλαίσιο δεν ορίζει την έννοια του «θιγόμενου προσώπου», αυτή πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου. Στις αποφάσεις Tele2 Telecommunication, Arcor και T-Mobile Austria, το Δικαστήριο εξέτασε τρεις προϋποθέσεις προκειμένου να καθορίσει αν η εκάστοτε επιχείρηση είχε θιγεί κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαισίου και αν είχε δικαίωμα προσφυγής κατά της εκάστοτε επίμαχης απόφασης.
- 7 Οι τρεις αυτές προϋποθέσεις, των οποίων η περαιτέρω ερμηνεία είναι αναγκαία στη διαδικασία ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, είναι, πρώτον, να είναι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση πάροχος δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών

επικοινωνιών ανταγωνιστής της επιχείρησης ή των επιχειρήσεων αποδεκτών της απόφασης της αρχής· δεύτερον, να εξέδωσε η εθνική ρυθμιστική αρχή την απόφαση στο πλαίσιο διαδικασίας που έχει ως αντικείμενο την προστασία του ανταγωνισμού, και, τρίτον, να επηρεάζει ή να μπορεί να επηρεάσει η επίμαχη απόφαση τη θέση της πρώτης επιχείρησης στην αγορά.

- 8 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η ιδιότητα του ανταγωνιστή διαπιστώνεται σε κατάσταση στην οποία άλλο μέλος του ομίλου επιχειρήσεων που ελέγχεται από την επιχείρηση που επιθυμεί να ασκήσει την προσφυγή ασκεί τη δραστηριότητα παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην αγορά αναφοράς, πλην όμως η ίδια η προσφεύγουσα δεν ασκεί τη δραστηριότητα αυτή και διαθέτει μόνον υποδομή μέσω της συγγρικής θυγατρικής της.
- 9 Τίθεται επίσης το ζήτημα αν, προκειμένου να καθοριστεί η ιδιότητα του ανταγωνιστή, πρέπει να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα και η επιχείρηση που τελεί υπό τον έλεγχό της συνιστούν οικονομική μονάδα. Η αρχή που διατύπωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 31 της απόφασης Assitur, ότι δηλαδή οι ομάδες επιχειρήσεων μπορούν να έχουν ποικίλες μορφές και ποικίλους στόχους και δεν αποκλείεται οπωσδήποτε το ενδεχόμενο να έχουν οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις κάποια αυτονομία κατά την άσκηση της εμπορικής πολιτικής τους και των οικονομικών δραστηριοτήτων τους, καθώς και τα κριτήρια εξέτασης που απαρίθμησε το Δικαστήριο στις σκέψεις 27 έως 29 της απόφασης Specializuotas transportas μπορεί να είναι λυσιτελή, κατ' αναλογία, για τον καθορισμό της φύσης της πραγματικής οικονομικής σχέσης και σχέσης ελέγχου της προσφεύγουσας και της DIGI Kft.
- 10 Κατά το αιτούν δικαστήριο, δεδομένου ότι οι υποθέσεις του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης που επικαλείται η προσφεύγουσα –σχετικές με συμφωνίες περιορισμού του ανταγωνισμού– αφορούν τον καταλογισμό της ευθύνης, δεν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση του γενικότερου ισχυρισμού ότι, ακόμη και αν, από νομικής απόψεως, ένας όμιλος αποτελείται από περισσότερα χωριστά νομικά πρόσωπα, αυτός μπορεί να θεωρηθεί ως μία και μόνον «επιχείρηση» υπό την έννοια του δικαίου του ανταγωνισμού.
- 11 Αντιθέτως, ο σκοπός του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαisiού, ο οποίος έγκειται στη διασφάλιση των δικαιωμάτων της επιχείρησης που θίγεται από απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά την αγορά που επηρεάζει η απόφαση, χωρίς να εκτείνεται στο σύνολο του ομίλου επιχειρήσεων. Το Δικαστήριο πρέπει να κρίνει αν, προκειμένου να θεωρηθεί ανταγωνιστής κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαisiού, η επιχείρηση πρέπει να είναι άμεσα παρούσα στην αγορά ή αν αρκεί να είναι έμμεσα παρούσα μέσω θυγατρικής.
- 12 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί επίσης αμφιβολίες σχετικά με το αν το γεγονός και μόνον ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά στη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού αρκεί για να αποδειχθεί ότι είχε όντως την πρόθεση να εισέλθει στην

αγορά. Δεδομένου ότι η DIGI Kft. είναι παρούσα στην αγορά ως πάροχος υπηρεσιών και ότι έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις για τη δρομολόγηση υπηρεσιών 5G, δεν είναι εύλογη συμπεριφορά στην οικονομία αγοράς να επιθυμεί η προσφεύγουσα να εισέλθει στην αγορά παρόχων υπηρεσιών ως ανταγωνιστής της ίδιας της θυγατρικής της, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού επενδυτικού κόστους που αυτό συνεπάγεται.

- 13 Λαμβανομένων υπόψη του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας-πλαisiού και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας για την αδειοδότηση, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι διαδικασία διαγωνισμού η οποία προκηρύχθηκε για την ανάθεση του δικαιώματος χρήσης συχνοτήτων, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, πληροί την προϋπόθεση να έχει εκδώσει η εθνική ρυθμιστική αρχή την απόφαση στο πλαίσιο διαδικασίας με σκοπό την προστασία του ανταγωνισμού. Δεδομένου ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού είναι διαδικασία διαγωνισμού σε σχέση με την οποία το Δικαστήριο δεν έχει ερμηνεύσει ακόμη το άρθρο 4 της οδηγίας-πλαisiού, παρίσταται αναγκαία η απάντηση του Δικαστηρίου στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα. Επιπλέον, η διαφορά της κύριας δίκης πρέπει να εξεταστεί επίσης από την άποψη της καταλληλότητας της απόφασης της Αρχής για την επίτευξη του σκοπού της προστασίας του ανταγωνισμού όσον αφορά την προσφεύγουσα.
- 14 Από την ανάλυση της νομολογίας του Δικαστηρίου (αποφάσεις Tele2 Telecommunication, Arcor και T-Mobile Austria) δεν προκύπτει σαφώς αν αρκεί ελάχιστος δυνητικός επηρεασμός της θέσης της επιχείρησης στην αγορά προκειμένου αυτή να χαρακτηριστεί θιγόμενη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαisiού ή αν πρέπει να εξεταστούν οι ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης, περιλαμβανομένων των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων της απόφασης επί της θέσης στην αγορά της επιχείρησης που επιθυμεί να προσβάλει την απόφαση αυτή και του ενδεχομένου επέλευσης των αποτελεσμάτων αυτών. Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο καθοδήγηση όσον αφορά το επίπεδο απόδειξης που μπορεί να απαιτήσει από την προσφεύγουσα για τη διαπίστωση του αποτελέσματος της απόφασης επί της θέσης της στην αγορά, προκειμένου να θεμελιωθεί η ενεργητική νομιμοποίησή της.
- 15 Στην απόφαση Tele2 Telecommunication, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι τα δικαιώματα των μερών της διοικητικής διαδικασίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας-πλαisiού. Εξ αυτού συνάγεται ότι η ύπαρξη ή η απώλεια του δικαιώματος της προσφεύγουσας να είναι μέρος στη διοικητική διαδικασία δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά τα ερωτήματα που υποβάλλονται με την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.
- 16 Όσον αφορά το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων μπορεί επίσης να προσβάλλεται από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις μπορούν, ακόμη και καταχρηστικώς, να

παρακωλύσουν ή να εμποδίσουν την εκτέλεση των αποφάσεων της Αρχής μέσω της άσκησης ενδίκων βοηθημάτων χωρίς να έχουν κανένα πραγματικό άμεσο έννομο συμφέρον, θίγοντας τοιούτοτρόπως ακριβώς την αποτελεσματικότητα του θεμιτού ανταγωνισμού στην αγορά. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, η ερμηνεία του Δικαστηρίου είναι αναγκαία για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαισίου υπό το πρίσμα του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, μέσω της στάθμισης των συμφερόντων όλων των μερών, ήτοι τόσο των αποδεκτών της απόφασης όσο και της επιχείρησης που επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα προσφυγής.

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ